

Dos homes i un destí

L'ex-ministre de l'Interior va començar la setmana de diputat al Congrés i la va acabar de reclús en una cel·la. El PSOE, de forma oficial, va acusar directament Aznar d'haver desitjat aquest final per a Barrionuevo i Vera i va tornar a insistir en la seva innocència.

Finalment la fotografia va acabar publicant-se i un ex-ministre socialista va entrar a la presó de Guadalajara acompanyat del seu segon al Ministeri de l'Interior. La sala segona del Tribunal Suprem va fer efectives les dues condemnes a deu anys que van resultar de la sentència del cas Marey. José Barrionuevo i Rafael Vera han estat, de moment, els únics processats per aquest cas que han començat a complir condemna, perquè els altres deu (que van reconèixer els fets dels quals foren acusats durant la vista oral) s'han

beneficiat d'una pròrroga durant el temps que tardin totes les parts a decidir sobre la necessitat d'esperar a la presó, o no, mentre el govern decideix un possible indult.

L'ingrés a la presó de Barrionuevo i de Vera ha fet pujar uns quants graus la temperatura política del curs que ara tot just comença. Sobretot després de l'enfrontament dialèctic que van mantenir el president del Tribunal Suprem, Javier Delgado, i Felipe González, que van situar en llocs contraposats les pressions que ha sofert el poder judicial durant la instrucció i el judi-

ci oral subsegüent del cas Marey. Tant és així que el PSOE va arribar a anunciar que demanaria la compareixença parlamentària de Delgado, una decisió que no va passar d'advertiment, però que podria haver marcat profundament l'obertura de les sessions al Congrés dels Diputats. Al final, el Consell General del Poder Judicial es va veure obligat a emetre un comunicat reiterant la confiança en el Tribunal Suprem i avalant la competència jurídica dels magistrats que van condemnar José Barrionuevo i Rafael Vera, però sense donar un su-

port explícit a les opinions que havia fet públiques el seu president en un comunicat.

Alguns sectors del PSOE, amb les federacions de Madrid i Extremadura al capdavant, han fet encara un pas més, en la crítica de la sentència, i han proposat un calendari de mobilitzacions que començaria amb manifestacions de suport als condemnats i que fins i tot podria acabar incloent una promesa d'indult dins el programa electoral del PSOE en les pròximes eleccions generals.

L'últim recurs. Mentrestant, el Tribunal Constitucional encara no ha dit si s'avé a tramitar els recursos que han presentat els dotze condemnats per la sentència del cas Marey. Uns recursos que, en cas de prosperar, podrien implicar la suspensió provisional de les penes de presó per a la majoria dels implicats, seguint el criteri que, per exemple, ha obert un parèntesi per a la majoria de condemnes dictades en el cas Filesa.

De totes maneres, el problema difícilment quedaria resolt per a José Barrionuevo i Rafael Vera, que han estat condemnats a penes superiors als cinc anys de presó, és a dir: per sobre el límit que el Tribunal Constitucional acostuma a deixar en suspens. Cal recordar, a més, que el Constitucional no és un tribunal de segona instància i que només pot revocar una sentència si considera provat que s'han conculcat els drets fonamentals que reconeix la constitució. D'aquí ve que els condemnats hagin basat els seus recursos en consideracions com ara que s'ha vulnerat la presumpció d'innocència, que el Tribunal Suprem s'ha vist condicionat decisivament per les pressions polítiques i periodístiques i que el jutge instructor, Baltasar Garzón, ha actuat mogut per una animadversió personal, nascuda de la seva etapa d'alt càrrec del Ministeri de l'Interior durant la presidència de González. D'aquí ve també la controvèrsia política desfermada pel fet que fos Felipe González mateix qui, en qualitat d'advocat, signés dos dels recursos davant el Tribunal Constitucional.

El fet és que, amb Vera i Barrionuevo a la presó, el cas Marey ha entrat definitivament en l'àmbit del debat polític. Un possible indult depèn estrictament de la voluntat política del govern de José María Aznar, que ha evitat de comprometre's en aquesta discussió de forma escrupulosa. La darrera entrevista Aznar-Pujol a la Moncloa del 29 de juliol —que casualment va coincidir amb el dia de la publicació de la sentència— va usar el terme "magnanimitat" en connexió amb les conseqüències de la sentència, però va ser Jordi Pujol

ARXIU / EFE

qui va introduir-lo en la conferència de premsa posterior a la reunió. També va quedar clar que el portaveu del govern, Josep Piqué, no compartia la generositat de Pujol sobre els ex-alts càrrecs de l'etapa socialista.

Jordi Pujol, de tota manera, ha continuat dient durant tot l'estiu que cap democràcia occidental no hauria obert un procés judicial de les característiques del cas Marey, per tal com posa en perill els mecanismes més ocults del funcionament de l'estat i genera desconfiança en el seu entorn. Una posició ben allunyada de la dels altres socis del PP, els nacionalistes bascos, que no han deixat passar cap ocasió de demanar que la justícia tracti amb duresa els responsables de la guerra bruta a Euskadi i no han dubtat a acusar públicament

el PSOE d'haver muntat una trama terrorista durant l'etapa en què José Barrionuevo i Rafael Vera eren al capdavant del Ministeri de l'Interior. Una posició, la del PNB, que ha estat compartida en essència per Esquerra Unida durant tot el procés judicial.

L'herència de la UCD. Sigui com sigui, el fet cert és que el processament i la condemna de Barrionuevo i de Vera ha tornat a l'actualitat noms com els de Rosón, Martín Villa, Ibáñez Freire i àdhuc de Manuel Fraga, tots ells responsables del Ministeri de l'Interior durant els governs de la UCD i el final de la dictadura. Una etapa en què l'anomenada "guerra bruta" va fer entre quaranta i cinquanta morts, repartits entre diverses sigles, com el Batallón Vasco-Espanol, la Triple A o Antiterrorismo ETA, organitzacions que van precedir l'aparició dels GAL i que, en alguns casos, fins i tot van passar-se mercenaris tan coneguts com Jean-Pierre Chérid, que va intervenir en uns quants atemptats contra membres d'ETA des de les acaballes del franquisme i que va morir quan col·locava una bomba per compte dels GAL. Avui, tant Manuel Fraga com Martín Villa són dirigents destacats del partit del govern i el PP reclama insistentment la propietat del centrisme polític i tendeix a autoconsiderar-se l'hereu indirecte de la UCD, més que no pas una derivació directa d'Aliança Popular.

D'aquí ve que els sectors més combatius del PSOE tinguin la temptació constant de recórrer als antics dossiers comprometedors que omplien els calaixos del Ministeri de l'Interior quan el va abandonar l'últim ministre de la UCD. Una possibilitat que, almenys oficialment, ha estat descartada per Joaquín Almunia, partidari de continuar els recursos judicials, mentre això sigui possible. I mentre José Barrionuevo i Rafael Vera continuïn negant-se a demanar l'indult al govern del Partit Popular.

Salvador Cot (Madrid)

L'enfrontament dialèctic entre Felipe González i el president del Tribunal Suprem, Javier Delgado, ha fet pujar uns quants graus la temperatura política de l'estat. Al final, el Consell General del Poder Judicial es va veure obligat a emetre un comunicat que no donava un suport explícit a Delgado.